

KARÁCSONY.

Karácsony, karácsony,
Szívbeli pajtásom,
Gyulladjon ki melegséged
Elhagyott pusztákon!

Az ember szeressen,
Boldogan nevessen,
Rab magyarok könnye, kinja
Jaj, meg ne szülessen!

Harsanj föl, szent ének,
S kunyhók, mint szentélyek:
Nyíljanak ki égi dalra,
Örömrre, szegénynek!

Legyen a szív jászol,
Bele hit, fény szálljon —
Magyar Jézus lángszerelme
Hitünkért — megváltson!

Havas István.

1940. december 2. hete.

Földrajz.

IV. OSZTALY.

A tanítás anyaga: A Balaton-vidéke. I. rész.
Nevelési cél: Nyaraljunk itthon!

I. Előkészítés. a) Számonkérés. A Bakony-, Vértes- és a Pilis-hegység vidékéről tanultak felújítása és összefoglalása, különös tekintettel a gazdasági életre: hogyan vesz részt a már tanult táj gazdaságában?

c) Célkitűzés. Beszéljünk ma a „Magyar tenger“-ről és vidékéről!

II. Tárgyalás. a) Általában. Leírás, fekvés. Igazi tengerünket elvették tőlünk, a Balaton azonban a miénk maradt. Közép-Európa legnagyobb tava, hossza 76 km., szélessége 4–6 km., legszélesebb 12, legkeskenyebb Tihanynál 1500 m. Mélysége átlag 3-5 m, de Tihanynál 11 m. Három vármegye osztozik rajta: Zala, Somogy és Veszprém. A térképen láthatjuk, hogy déli partja alacsonyabb, mint az északi. Éppen ezért a déli felén találjuk a legtöbb fürdőhelyet is. (Miért?) Partján köröskörül fürdőhelyek épültek. A tavat nyáron vitorlások szántják, máshol gőzhajók járnak rajta, fürdői közelében a fürdőzők ezreit látjuk. Sok idegen is fölkeresi, ami szintén nagy gazdasági hasznot jelent az ittlakónép számára. Vize tele van hallal (fogas és a garda), amelyből külföldre is szállítanak. De nemcsak nyáron, télen is keresett hely a Balaton. Vitorlás-szán és más sportok színhelye ilyenkor. Sok nézője van a téli halászatnak is.

A Balaton vidéke a Duna és a Dráva között, csaknem felét foglalja el a Dunántúlnak. Határai északon a Bakony-, Vértes- és a Pilis-hegység vidéke, keleten a Duna, délen egy darabon a Dráva, amely egyúttal csonka hazánk határa is.

b) Felszíne. Nagyan változatos: van síkja, halom- és dombvidéke és hegyes tája. Hegysége a Mecsek és a Balaton-melléki